

Un futur possible per a RTVV

Toni Mollà

■ **La coincidència temporal** de l'aparició de la televisió privada i de l'autònoma a la darreria dels anys 80 va redefinir el mapa comunicatiu de l'estat. En aquest marc, Canal 9 va començar les emissions el 9 d'Octubre de 1989. Van ser uns inicis farcits d'esperances en els diferents plans de la indústria audiovisual. En l'informatiu, en la producció de continguts o en la recepció de la producció aliena en la llengua del país. També en la dinamització del sector audiovisual privat, fins aleshores certament raquític. La Llei de Creació de RTVV establia com a objectius el pluralisme, la normalització lingüística i la incentivació del sector audiovisual. La mateixa Generalitat atorgava a la RTVV en els seus programes econòmics (PEV II i PEV III) el paper d'arrossegament sobre part de l'estructura productiva, d'acord amb la característica d'una petita i mitjana empresa mancada de demanda sostinguda. Des de llavors, els canvis han estat immensos. Fenòmens com ara la globalització han afectat l'estructura comunicativa del país. L'alternança política també hi ha jugat un paper clau. Els factors al·lòctons hi han pres rellevància per davant dels autòctons. En aquest context, el Govern Valencià ha concedit dues llicències de TDT als grups COPE i VOCENTO. Quant a les llicències locals-comarcals, les empreses agraciades amb llicències han estat UNEDISA, LIBERTAD DIGITAL i INTERECONOMIA-VIRTUALIS, amb diverses freqüències repartides al llarg del país. La reflexió sobre la RTVV actual exigeix una anàlisi de l'activitat professional i empresarial. Les televisions

públiques es troben en una crisi que hem d'interpretar en un sentit evolutiu. S'imposen una sèrie de mesures, articulades sobre un Pla Estratègic (PE) que atenga les variables en joc, i que contemple un Pla Director (PD) (o d'Acció) i el Pla de Viabilitat (PV) econòmica i financera. El punt de partida és un autodiagnòstic en el qual s'han d'implicar tots els agents i actors: òrgans de govern (Consell d'Administració i Direcció General), de direcció (directors, caps de departament, de Secció i Unitats) i, finalment, estructura professional i organismes de representació laboral (Comitè d'Empresa i centrals sindicals) de tal forma

que reculla totes les perspectives que hi conflueixen. Això és el que vam fer en la nostra tesi doctoral¹. El resultat van ser unes línies d'actuació a partir d'un qüestionari DAFO, l'instrument d'anàlisi estratègica més adequat. En la nostra investigació, arribarem a detectar els punts febles i els forts del grup, i en dissenyarem eixides pragmàtiques que permeten de minimitzar els riscos i aprofitar-ne les oportunitats, que

és l'objectiu de tota acció estratègica. Proposem una planificació de les infraestructures i els recursos, la redefinició de les funcions socials i serveis, el disseny i la producció dels continguts, inclosos els serveis de valor afegit lligats a la interactivitat, entre altres. D'altra banda, cal una redefinició del concepte de "servei públic". Els interessos en joc --mercantils i informatius, públics i privats-- són clarament contraposats. Convé, per tant, que l'espai públic de la televisió ocupe el lloc que exigeix una societat clivellada. Les transformacions s'han de produ-

¹ Toni Mollà és autor de la tesi doctoral La televisió valenciana del segle XXI. Nous factors i noves funcions. Autodiagnòstic i anàlisi de prospectiva (2005-2010), dirigida pel doctor Rafael Xambó i Olmos i defensada el 14 de juny de 2006 al Departament de Sociologia i Antropologia Social de la Facultat de Ciències Socials de la Universitat de València. Toni Mollà és autor, així mateix, de Quina televisió pública? (Bromera, 2009).

ir tant en l'estratègia com en l'organització empresarial. La segona és conseqüència de la primera.

Els partits polítics i els agents socials haurien d'esforçar-se a entendre el (nou) paper de la radiotelevisió pública enmig d'aquest (nou) escenari.

Un Pla Estratègic per a RTVV.

El PE de RTVV hauria de ser un punt de consens que n'orientara el futur. A nivell intern, cal elaborar un PV que n'establisca el projecte: una guia amb les previsions d'evolució a curt, mitjà i llarg termini, amb la planificació d'objectius i recursos. Aquest PV ha d'incloure una anàlisi econòmica i financera i l'anàlisi del punt crític perquè l'empresa no tinga pèrdues. D'altra banda, l'any 2010 hi haurà l'apagada analògica. El grup hauria d'arribar-hi en les millors condicions. RTVV ha de preparar-se per a extraure'n la major rendibilitat social, cultural i econòmica. RTVV té l'obligació d'exercir, en el seu àmbit de cobertura, un lideratge exemplar. Aquesta dimensió exigeix canvis normatius, econòmics, funcionals i de servei, dels continguts que ha de produir i difondre. RTVV ha de transformar els serveis que ofereix i, alhora, s'ha de transformar internament. La lògica empresarial, però, ha d'estar al servei dels objectes socials i no solament del balanç econòmic. Per això, la informació no pot considerar-se com una mercaderia qualsevol si no volem posar en perill objectius com ara la qualitat o la veracitat. El PE de RTVV és una proposta per a afrontar els canvis en RTVV i, per extensió, en el sector audiovisual. El PE permet el disseny d'una planificació dividida en les accions que s'han d'executar des de cada unitat operativa. D'ací que el PE exigisca l'establiment d'objectius actualitzats d'acord amb les (noves) necessitats empresarials i els canvis en l'entorn. Es tracta d'un document en refor-

mulació permanent, però marca les prioritats i les accions que se'n deriven. L'objectiu últim és afavorir la creació de nous espais culturals i d'inversió, perquè parlem d'un sector d'interès també estratègic que requereix un finançament d'un abast igualment estratègic.

L'elaboració del Pla Estratègic de RTVV

El PE està dividit en eixos i línies que defineixen la identitat empresarial del grup i que, en conseqüència, n'impregnen l'activitat, els àmbits sectorials i els plans d'acció. A partir

«És necessari reformar la radiotelevisió pública, però la privatització no hi és el camí»

de la diagnosi, s'hi establiren les ÀREES D'ACTUACIÓ següents: 1. Recursos humans i cultura empresarial, 2. La gestió empresarial, 3. Organització i funcionament de les seus i instal·lacions del grup RTVV, 4. Equipament tecnològic i explotació de la xarxa pròpia de transport i difusió del senyal, 5. Identitat corporativa de RTVV, 6. Relacions internacionals i institucionals, 7. La programació del grup RTVV, 8. El model informatiu del grup RTVV, 9. Producció pròpia interna i associada, 10. La producció aliena, 11. Col·laboració amb la indústria audiovisual valenciana, 12. Comercialització publicitària, 13. La difusió dels continguts: distribució i exhibició, 14. Nova cadena de valor del producte audiovisual sorgida de la digitalització, 15. La llengua i la cultura a RTVV.

Els objectius del PE es concreten en

accions que s'haurien d'haver dut a terme en el període 2005-2009. N'hi ha un primer conjunt que hauria d'haver conclòs el maig del 2006 i un altra que arriba fins a la celebració dels vint anys de RTVV i l'apagada analògica.

Conclusions

S'imposa un canvi en el model de RTVV i una nova política de comunicació pública. Les Corts Valencianes haurien d'autoimposar-se com a prioritat una nova legislació audiovisual, la primera fase de la qual hauria de ser la promulgació d'una Llei de creació del Consell de l'Audiovisual Valencià; en segon lloc, una Llei de l'Audiovisual Valencià; i una tercera, la reforma del règim jurídic de RTVV. L'objectiu és reordenar el sector per tal de garantir el compliment de la legislació europea, disposar d'una clara definició del "servei públic" i garantir-ne el desplegament en la societat digital. L'emergència de nous operadors i prestacions tecnològiques han originat canvis que obliguen a reconstruir les bases jurídiques, que ja no responen a la realitat. És necessari reformar la radiotelevisió pública, però la privatització no hi és el camí. Ni la directa, amb el canvi d'accionariat i titularitat, ni la indirecta, relativa a la gestió de continguts o ingressos o la planificació de qualsevol aspecte susceptible de condicionar, en el futur, el desenvolupament dels mitjans públics. S'ha de reformar la RTVV per a legitimar-la socialment com a fórmula democratitzadora, capaç d'atendre les necessitats de la societat valenciana. Una televisió pública capaç de fomentar els principis i valors que no garanteix el mercat. Cal dissenyar un "model valencià" de televisió pública, en relació amb la política industrial, tecnològica i cultural del país que complisca, d'una banda, els que n'eren els objectius fundacionals --integració social, econòmica i lingüística-- i que esdevinga, de l'altra, un factor d'incentivació de la indústria autòctona del sector. ■